

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-787 10 IR 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 247 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-2223 PAPILDYMO 85¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTŲ

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Siekiant užtikrinti tinkamą atliekų tvarkymo sistemos veikimą, efektyvią valstybinę aplinkos apsaugos kontrolę ir palankią verslo aplinką žiedinei ekonomikai kurti, valdžios institucijos turi siekti, kad teisės aktai būtų aiškūs, nuoseklūs, paprastai pritaikomi, užtikrinantys vienodas konkurencijos sąlygas verslo subjektams. Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – ATĮ pakeitimo įstatymo projektas) tikslas – sukurti efektyvią atliekas naudojančių ar šalinančių, įskaitant ir atliekas laikančių, įmonių prievolių įvykdymo užtikrinimo sistemą.

Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo (toliau – ATĮ) 11 straipsnyje nustatyta, kad įmonė, kuri privalo turėti taršos ar taršos integruotos kontrolės ir prevencijos (toliau – TIPK) leidimus pagal ATĮ 6 straipsnyje nustatytus reikalavimus, atliekų naudojimo ar šalinimo veiklą, gali pradėti vykdyti tik turėdama laidavimo draudimo sutartį ar banko garantiją, kuri padengtų išlaidas įmonės bankroto ar kitu atveju, kai įmonė nori ar privalo nutraukti atliekų naudojimo ar šalinimo veiklą, būtinas atliekų sutvarkymo, atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginių uždarymo ir sutvarkymo, jų priežiūros po uždarymo priemonėms (toliau – veiklos nutraukimo priemonės) įgyvendinti. Šiame įstatyme nustatyta, kad įmonė turi turėti atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo planą, kuriame pateikiama informacija apie būtinas veiklos nutraukimo priemones ir išlaidas priemonėms įgyvendinti. Atsižvelgiant į įmonės apskaičiuotą veiklos nutraukimo priemonių įgyvendinimo išlaidų sumą, nustatomas laidavimo draudimo sutartį ar banko garantijos sumos dydis.

Tačiau toks teisinis reguliavimas neužtikrina tinkamo ir savalaikio atliekų sutvarkymo ir jo finansavimo įmonės bankroto atveju, jei įmonė nutraukia atliekų naudojimo ar šalinimo veiklą ir neturi lėšų įgyvendinti veiklos nutraukimo priemones. Taip pat sukuria didelę administracinę naštą verslui – išlaidų sąmatos laidavimo draudimo sutarties ar banko garantijos sumai apskaičiuoti parengimas reikalauja papildomų įmonės darbuotojų laiko sąnaudų ir finansinių išlaidų. Laidavimo draudimo sutartį ar banko garantiją priimanti valstybinė institucija turi skirti didelius administracinius ir finansinius resursus atlikdama ekspertinį vertinimą, siekdama nustatyti, ar įmonė, pateikusi laidavimo draudimo sutartį ar banko garantiją, teisingai apskaičiavo veiklos nutraukimo priemonių įgyvendinimo išlaidų sumą, ar pagrįstai nustatyti atliekų tvarkymo įkainių dydžiai. Dažnai įmonės, siekdamos sumažinti laidavimo draudimo sutarties ar banko garantijos sumos dydį, pasirenka mažus įkainius, todėl kyla rizika, kad įmonės bankroto ar kitu atveju, kai įmonė nori ar privalo nutraukti atliekų naudojimo ar šalinimo veiklą, garantijos suma nepadengs veiklos nutraukimo priemonių įgyvendinimo išlaidų ir bus reikalinga vykdyti šias priemones valstybės lėšomis. Valstybinio audito ataskaitose¹ nurodyta, kad principas „teršėjas moka“ ne visada veikia, nes veiklos nutraukimo plano sąmatose nurodomos netikslios atliekų tvarkymo kainos ir taip sudaromos galimybės turėti mažesnę finansinę užtikrinimą, kurio, nutraukus veiklą, gali neužtekti likusioms atliekoms sutvarkyti. Palyginus tais pačiais metais parengtose sąmatose nurodytas 52 pavojingųjų atliekų rūšių tvarkymo kainas, nustatyta, kad 12 atliekų rūšių tvarkymo kainos skiriasi iki 2 kartų, o 40 pavojingųjų atliekų rūšių tvarkymo kainos skiriasi daugiau nei 2 kartus. Taip pat pastebėta, kad tas pats atliekų tvarkytojas skirtingoms įmonėms pateikia skirtingus tos pačios rūšies atliekų sutvarkymo pasiūlymus. Kai kuriuose jų kainos skiriasi daugiau nei 30 kartų.

Pažymėtina, kad ATĮ 11 straipsnyje įtvirtinta prievolė pateikti laidavimo draudimo sutartį ar banko garantiją tik pradedančioms atliekų naudojimo ar šalinimo veiklą įmonėms. Tokiu teisiniu reguliavimu sukuriamos nelygios konkurencijos sąlygos, nes pradedančios atliekų naudojimo ar

¹ Valstybinio audito 2018 m. gruodžio 6 d. ataskaita „Pavojingų atliekų tvarkymas“ ir 2020 m. gegužės 4 d. ataskaita „Aplinkos apsaugos ir taršos prevencijos veiklos efektyvumas ir rezultatyvumas“.

šalinimo veiklą įmonės patiria didesnes veiklos sąnaudas, susijusias su laidavimo draudimo sutarties ar banko garantijos įsigijimu, nei seniau veiklą pradėjusios įmonės.

Atkreiptinas dėmesys, kad ATĮ nustatyta prievolė Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai nustatyti laidavimo draudimo sutarties ar banko garantijos sumos apskaičiavimo, atsižvelgiant į nurodytas išlaidų rūšis, tvarką. Tačiau nėra sukurtos teisinės prielaidos paskirti naudos gavėją, kuris turi teisę gauti prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą, kuri padengtų išlaidas, būtinas veiklos nutraukimo priemonėms įgyvendinti. Taip pat nesuteikti įgaliojimai įgaliotai institucijai nustatyti atliekas naudojančios ar šalinančios, įskaitant ir atliekas laikančios, įmonės prievolių įvykdymo užtikrinimo tvarką, kurioje būtų nustatyti reikalavimai laidavimo draudimo sutarčiai ar banko garantijai, jų pateikimo ir lėšų panaudojimo tvarka, galiojimo terminai, nustatytos sumos išmokėjimo terminai, gautų lėšų panaudojimo tvarka ir pan.

Šiuo metu ATĮ numato tik du prievolių įgyvendinimo užtikrinimo būdus – laidavimo draudimo sutartį ir banko garantiją. Tačiau galimybę sudaryti laidavimo draudimo sutartį ar gauti banko garantiją tiesiogiai įtakoja pasiūla rinkoje ir tokių instrumentų kainos bei kitos sąlygos. Šiuo metu Lietuvoje laidavimo draudimo sutartį dėl įsipareigojimų vykdymo užtikrinimo galima pasirašyti tik su 2 draudimo bendrovėmis, konkurencija Lietuvos bankų rinkoje taip pat yra nepakankama. Praktika rodo, kad draudimo bendrovės ir bankai nėra itin suinteresuoti ir linkę išduoti laidavimo draudimo sutartis ar banko garantijas pradedančioms įmonėms, todėl jų kaina ir kitos sąlygos neretai būna neadekvačios siekiamiems tikslams ir sunkiai įgyvendinamos. Dėl šių priežasčių atliekų naudojimo ar šalinimo veiklą pradedančios įmonės patiria papildomus finansinės veiklos kaštus ir kitus veiklos bei turto apribojimus, kurių reikalauja draudimo bendrovės ir bankai. Tai yra didelė administracinė ir finansinė našta ūkio subjektams, ypač pasikeitus verslo sąlygoms dėl COVID-19 ir karantino sąlygų.

Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 247 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau – ANK pakeitimo įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 papildymo 85¹ straipsniu įstatymo projekto (toliau – AAĮ papildymo įstatymo projektas) tikslai – nustatyti atgrasančias priemones, užtikrinančias efektyvią teisės aktų pažeidimų prevenciją ir numatyti ekonomines sankcijas juridiniams asmenims ir juridinių asmenų paskirtiems atsakingiems asmenims už teisės aktų pažeidimus, susijusius su atsakomybės nustatymu už atliekas naudojančių ar šalinančių, įskaitant ir atliekas laikančių, įmonių prievolių įvykdymo užtikrinimo reikalavimų pažeidimus.

Iki šiol ekonominių sankcijų už teisės aktų pažeidimą, susijusį su laidavimo draudimo sutarties ir banko garantijos nepateikimu, nebuvo numatyta. Siekiant užtikrinti pažeidimų prevenciją ir sukurti efektyvias poveikio priemones už ATĮ 11 straipsnyje nustatytų reikalavimų pažeidimą, parengti ANK pakeitimo įstatymo ir AAĮ papildymo įstatymo projektai.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

ATĮ pakeitimo įstatymo, ANK pakeitimo įstatymo ir AAĮ papildymo įstatymo projektus (toliau – Įstatymų projektai) parengė Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupės (vadovė Agnė Bagočiutė, tel. 8 646 89902 el. p. agne.bagociute@am.lt, vyriausioji patarėja Audronė Nikšaitė, tel. 8 696 89772 el. p. audrone.niksaitė@am.lt) patarėja Jovita Surdokienė (tel. 8 696 54712 el. p. jovita.surdokiene@am.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

ATĮ 11 straipsnyje nustatyta, kad įmonė atliekų naudojimo ar šalinimo veiklą gali pradėti vykdyti tik turėdama aplinkos ministro nustatyta tvarka parengtą ir su Aplinkos ministerijos įgaliota institucija suderintą atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo planą ir nustatytus reikalavimus atitinkančią laidavimo draudimo sutartį ar banko garantiją. Laidavimo draudimo sutarties ar banko garantijos suma turi padengti veiklos nutraukimo priemonių įgyvendinimo išlaidas. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato laidavimo draudimo sutarties ar banko garantijos sumos apskaičiavimo, atsižvelgiant į nurodytas išlaidų rūšis, tvarką. Atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo plano rengimo, derinimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas yra patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. 469 „Dėl Atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo plano rengimo, derinimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

Vadovaujantis esamu teisiniu reguliavimu, atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo

plane įmonė turi pateikti informaciją apie didžiausią leidžiamą įmonėje laikyti atliekų (įskaitant atliekų tvarkymo metu susidariusias atliekas) kiekį, jų sutvarkymo priemones ir išlaidas priemonėms įgyvendinti; atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginių uždarymo ir sutvarkymo priemones ir išlaidas joms įgyvendinti; atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginių priežiūros po uždarymo priemones, trukmę ir išlaidas priemonėms įgyvendinti. Apraše nustatyta, kad laidavimo draudimo sutarties ar banko garantijos suma turi būti nustatyta atsižvelgiant į įmonės apskaičiuotą priemonių įgyvendinimo išlaidų sąmatą. Sąmatai pagrįsti įmonė turi pateikti bent 2 atliekų tvarkytojų komercinius pasiūlymus arba viešai atliekų tvarkytojų pateiktą, ne senesnę kaip dvejų metų, informaciją. Sąmatos skaičiavimui naudojami pateiktų atliekų tvarkymo įkainių vidurkiai. Toks teisinis reguliavimas sudaro sąlygas įmonėms pasirinkti mažus įkainius ir taip sumažinti laidavimo draudimo sutarties ar banko garantijos sumos dydį. Todėl kyla rizika, kad įmonės bankroto ar kitu atveju, kai įmonė nori ar privalo nutraukti atliekų naudojimo ar šalinimo veiklą, laidavimo draudimo sutartimi ar banko garantija nebus visiškai padengtos veiklos nutraukimo priemonių įgyvendinimo išlaidos ir reikės įgyvendinti šias priemones valstybės lėšomis. Taip pat toks reguliavimas sukuria didelę administracinę naštą verslui. Siekiant įvykdyti teisės aktų reikalavimus – parengti išlaidų sąmatą laidavimo draudimo sutarties ar banko garantijos sumai apskaičiuoti, įmonei reikalinga skirti papildomas laiko sąnaudas ir finansines išlaidas.

ATĮ 11 straipsnyje įtvirtinta prievolė pateikti laidavimo draudimo sutartį ar banko garantiją įmonei pradedant atliekų naudojimo ar šalinimo veiklą. Tokiu teisiniu reguliavimu sukuriamos nelygios konkurencijos sąlygos, nes pradedančios atliekų naudojimo ar šalinimo veiklą įmonės patiria didesnes veiklos sąnaudas, susijusias su laidavimo draudimo sutarties ar banko garantijos įsigijimu, nei seniau veiklą pradėjusios įmonės.

Atkreiptinas dėmesys, kad ATĮ nustatyta prievolė Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai nustatyti laidavimo draudimo sutarties ar banko garantijos sumos apskaičiavimo, atsižvelgiant į nurodytas išlaidų rūšis, tvarką. Tačiau nėra sukurtos teisinės prielaidos paskirti instituciją – naudos gavėją, kuri turėtų teisę gauti prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą, kuri padengtų išlaidas, būtinas veiklos nutraukimo priemonėms įgyvendinti. Taip pat nesuteikti įgaliojimai aplinkos ministrai nustatyti atliekas naudojančios ar šalinančios įmonės prievolių įvykdymo užtikrinimo tvarką, kurioje būtų nustatyti reikalavimai laidavimo draudimo sutarties ar banko garantijai, jų pateikimo tvarka, galiojimo terminai, sumos išmokėjimo terminai, gautų lėšų panaudojimas ir pan.

ATĮ 10 straipsnyje nustatyta, kad atliekas naudojanči ar šalinanči įmonė turi turėti atliekų naudojimo ar šalinimo techninį reglamentą, kuris smulkiai apibrėžtų visas atliekų priėmimo, laikymo, naudojimo, šalinimo, aplinkos stebėsenos (monitoringo) ir kontrolės operacijas, užtikrinančias aplinkos apsaugą ir visuomenės sveikatos saugą. Atliekų naudojimo ar šalinimo techniniame reglamente nenumatyta prievolė įmonėms pateikti informaciją apie veiklos nutraukimo ir atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginių priežiūros po uždarymo priemones.

Pažymėtina, kad 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyvos 1999/31/EB „Dėl atliekų sąvartynų“ 7 straipsnyje nustatyta, kad valstybės narės imasi priemonių, kad paraiškoje leidimui gauti būtų pateiktas numatomas sąvartyno eksploatavimo, monitoringo ir kontrolės, sąvartyno uždarymo planai ir vėlesnės priežiūros tvarka. Taip pat šios direktyvos 8 straipsnio a dalies iv punkte yra nurodyta, kad prieš pradėdamas atliekų šalinimo veiklą, veiklos vykdytojas pateikia arba pateiks pakankamą finansinę ar kurią nors kitą lygiavertę garantiją, kad užtikrintų, kad bus įvykdyti pagal šios direktyvos nuostatas išduoto leidimo įpareigojimai ir bus laikomasi nustatytos uždarymo tvarkos. Iš esmės tai reiškia, kad ši direktyva nustato valstybių narių teisę savo nuožiūra numatyti finansinio užtikrinimo alternatyvas, kurios būtų pakankamos siekiamiems tikslams ir numatytiems įpareigojimams įgyvendinti aplinkos apsaugos srityje.

Administracinių nusižengimų kodekse (toliau – ANK) ir Aplinkos apsaugos įstatyme nenumatytos ekonominės sankcijos juridiniams asmenims ir juridinių asmenų paskirtiems atsakingiems asmenims už atliekas naudojančių ar šalinančių įmonių prievolių įvykdymo užtikrinimo reikalavimų pažeidimus, susijusius su laidavimo draudimo sutarties ar banko garantijos nepateikimu. Šiuo metu ANK 247 straipsnio 32 dalyje nustatyta, kad atliekų tvarkymo veiklos nutraukimo plane numatytų priemonių įgyvendinimo reikalavimų pažeidimas užtraukia baudą nuo šešiasdešimt iki trijų šimtų eurų.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

ATĮ pakeitimo įstatymo projektu siekiama sukurti efektyvią atliekas naudojančių ar šalinančių įmonių prievolių įvykdymo užtikrinimo sistemą, kartu sumažinant esamą administracinę naštą įmonėms ir valstybės institucijoms. Naujos teisinio reguliavimo nuostatos:

1) Siekiant užtikrinti tinkamą ir savalaikį atliekų sutvarkymo, įrenginių uždarymo ir kitų veiklos nutraukimo priemonių įgyvendinimą ir jo finansavimą įmonės veiklos nutraukimo atveju, taip pat siekiant užtikrinti vienodas konkurencijos sąlygas verslui, ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnyje, kuriuo pakeičiamas ATĮ 11 straipsnis, siūloma nustatyti prievolę pateikti prievolių įvykdymo užtikrinimą visoms atliekų tvarkymo veiklą vykdančioms įmonėms, kurios privalo turėti taršos ar TIPK leidimą pagal ATĮ 6 straipsnyje nustatytus reikalavimus, o ne tik pradedant atliekų naudojimo ir šalinimo veiklą, kaip šiuo metu yra nustatyta galiojančiame teisiniame reguliavime. Prievolė turėti finansinį užtikrinimą bus taikoma nuo atliekų tvarkymo veiklos pradžios iki taršos ar TIPK leidimo galiojimo panaikinimo ir atliekų naudojimo ar šalinimo techniniame reglamente išdėstyto atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo plano priemonių įgyvendinimo. Pažeidus reikalavimus, juridinis asmuo, juridinių asmenų vadovai ar kiti atsakingi asmenys atsakys pagal Aplinkos apsaugos įstatymo ir nuostatas.

2) ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsnyje, kuriuo pakeičiamas ATĮ 11 straipsnis, siūloma sudaryti teises prielaidas įmonei apskaičiuoti užtikrinimo sumos dydį, atsižvelgiant į aplinkos ministro patvirtintą užtikrinimo dydį vienai tonai numatomų naudoti ar šalinti pavojingųjų ar nepavojingųjų atliekų, o ne įvertinus išlaidas, reikalingas atskiros įmonės numatytoms veiklos nutraukimo priemonėms įgyvendinti, kaip yra šiuo metu nustatyta galiojančiame teisiniame reguliavime.

Aplinkos ministras nustatys finansinio užtikrinimo dydį vienai tonai numatomų naudoti ar šalinti pavojingųjų ar nepavojingųjų atliekų ir finansinio užtikrinimo sumos apskaičiavimo tvarką. Planuojama, kad finansinio užtikrinimo dydis vienai tonai numatomų naudoti ar šalinti pavojingųjų ar nepavojingųjų atliekų bus nustatytas atsižvelgiant į nepriklausomų ekspertų pateiktus siūlymus, kurie bus pateikti įvertinus Lietuvoje tvarkomų atliekų kiekius pagal atliekų rūšis ir šių atliekų sutvarkymo rinkos kainas ir apskaičiavus vidutinį dydį atskirai pavojingoms ir nepavojingoms atliekoms. Atliekų tvarkymo įkainiai apims ne tik atliekų sutvarkymo, bet ir įrenginių uždarymo ir sutvarkymo, užteršto grunto ir dirvožemio išvalymo ir kitų veiklos nutraukimo priemonių įvykdymo išlaidas. Taip pat numatoma, kad užtikrinimo suma bus skaičiuojama pagal šias formules: $N \times Q_n$, kurioje N – aplinkos ministro įsakymu patvirtintas standartinis fiksuotas dydis nepavojingoms atliekoms, Q_n – numatomas naudoti ir šalinti nepavojingų atliekų kiekis, tonomis arba $P \times Q_p$, kurioje P – aplinkos ministro įsakymu patvirtintas standartinis fiksuotas dydis pavojingoms atliekoms, Q_p – numatomas laikyti, naudoti ir šalinti pavojingų atliekų kiekis, tonomis. Naudoti ar šalinti numatomų atliekų kiekis bus nustatytas atsižvelgiant į TIPK ar taršos leidime nurodytą didžiausią vienu metu galimą apdoroti ar šalinti pavojingųjų ar nepavojingųjų atliekų kiekį, nes atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginio pajėgumas apdoroti tam tikrą atliekų kiekį tiesiogiai proporcingas išlaidų, būtinų atliekų sutvarkymo, atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginių uždarymo ir sutvarkymo, jų priežiūros po uždarymo, užteršto grunto ir dirvožemio išvalymo ir kitų veiklos nutraukimo priemonių įvykdymui, apimčiai, t. y. kuo didesnis atliekų kiekis įrenginiu apdorojamas, tuo didesnio masto veiklos nutraukimo priemonės reikalinga bus vėliau įgyvendinti. Aplinkos ministro įsakymų, kuriais bus patvirtinti finansinio užtikrinimo dydis vienai tonai numatomų naudoti ar šalinti pavojingųjų ar nepavojingųjų atliekų ir užtikrinimo apskaičiavimo tvarka, projektai teisės aktuose nustatyta tvarka bus derinami su suinteresuotais socialiniais ir ekonominiais partneriais bei institucijomis.

ATĮ 10 straipsnio pakeitimas sudarytų sąlygas sumažinti administracinę naštą verslui, nes būtų atsisakyta prievolės įmonei atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo plane pateikti veiklos nutraukimo priemonių įgyvendinimo išlaidų sąmatą, apskaičiuotą įvertinus surinktą informaciją apie kiekvienos atliekų rūšies tvarkymo ir įrenginių uždarymo įkainius. Taip pat administracinė našta sumažėtų ir finansinį užtikrinimą priimančiai valstybės institucijai, kuri vertina, ar įmonė teisingai apskaičiavo veiklos nutraukimo priemonių įgyvendinimo išlaidų sąmatą, ar pagrįstai nustatyti atliekų tvarkymo įkainių dydžiai. Pažymėtina, kad finansinio užtikrinimo sumos dydžio apskaičiavimas

remiantis surinkta informacija apie atliekų tvarkymo ir įrenginių uždarymo įkainius negali užtikrinti, kad prievolių įvykdymo užtikrinimo sumos pakaks veiklos nutraukimo priemonių įgyvendinimui, nes dažnai įmonės, siekdamos sumažinti sumos dydį, pasirenka mažus įkainius, taip pat dėl paklausos pokyčių bei infliacijos laikui bėgant gali padidėti atliekų tvarkymo ir įrenginių uždarymo įkainiai rinkoje.

Atkreiptinas dėmesys, kad Latvijos Respublikoje šiuo metu taikomas vienodas prievolių įvykdymo užtikrinimo (garantijos) sumos dydis atliekų naudojimo ir šalinimo veiklas vykdančioms įmonėms: 2018 m. buvo nustatyta garantijos suma 70 000 eurų; 2019 m. – 86 000 eurų, 2020 m. – 100 000 eurų. Pažymėtina, kad ir Turizmo įstatymo 13 straipsnyje yra įtvirtintas mažą administracinę naštą turintis kelionių organizatoriaus prievolių įvykdymo užtikrinimo sumos nustatymas, kai finansinio užtikrinimo dydis nustatomas atsižvelgiant į įmonės veiklos pobūdį, pajamas ar įplaukas (pasirenkant didžiausią dydį).

3) ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsniu, kuriuo keičiamas ATĮ 11 straipsnis, siūloma nustatyti papildomą alternatyvų prievolių įvykdymo užtikrinimo būdą – maksimaliąją hipoteką, kuri leistų sumažinti įmonių patiriamus papildomus finansinius veiklos kaštus ir kitus veiklos bei turto apribojimus, kurių reikalauja draudimo bendrovės ir bankai. Maksimalioji hipoteka apims prievolių, susijusių su veiklos nutraukimo priemonių įgyvendinimu, įvykdymo užtikrinimą ir Aplinkos ministerijos įgaliotos institucijos nuostolius dėl to, kad įmonė nevykdo nustatytų prievolių. Įvertinus riziką, kad bankrutuojanti įmonė maksimaliąją hipoteką įkeistame nekilnojamame turte gali palikti nesutvarkytas atliekas ir todėl įkeisto turto pardavimo procesas gali sustoti, ATĮ pakeitimo projektas papildytas nuostata, kad atliekų naudojimo ar šalinimo veikloje naudojamas turtas negalės būti įkeičiamas maksimaliąją hipoteką.

Civiliniame kodekse² nustatyta, kad hipoteka yra daiktinė teisė į svetimą nekilnojamąjį daiktą, kuria užtikrinamas esamos ar būsimos turtinės prievolės įvykdymas, kai įkeistas turtas neperduodamas kreditoriui. Hipoteka neatima iš įkaito davėjo teisės valdyti, naudoti įkeistą turtą ir juo disponuoti atsižvelgiant į hipotekos kreditoriaus teises, jeigu hipotekos sandoryje nenustatyta kitaip. Maksimaliąją hipoteką užtikrinimas dvejopų prievolių įvykdymas: pagrindinio reikalavimo ir netesybos bei nuostoliai, patirti dėl hipoteką užtikrinto įsipareigojimo nevykdymo. ATĮ pakeitimo įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad maksimalioji hipoteka apimtų pagrindinio reikalavimo – veiklos nutraukimo prievolių įvykdymo užtikrinimą ir Aplinkos ministerijos įgaliotos institucijos nuostolius, patirtus dėl to, kad įmonė nevykdo savo prievolių. Nuostoliams priskiriamos išlaidos, skirtos notaro atlyginimui už vykdomojo įrašo išdavimą ir susijusius veiksmus, išlaidos susijusios su antstolio veikla ir pan. Numatoma, kad užtikrinimo sumos apskaičiavimo tvarkoje nustatant maksimaliosios hipotekos sumą, apskaičiuota pagrindinio reikalavimo – veiklos nutraukimo prievolių įvykdymo užtikrinimo suma papildomai bus dauginama iš tam tikro koeficiento, kuris bus patvirtintas įvertinus numatomus Aplinkos ministerijos įgaliotos institucijos nuostolius (pavyzdžiui, koeficiento 1,5). Maksimaliosios hipotekos sandoryje bus nurodoma maksimali įsipareigojimų apsaugojimo suma, tačiau išieškoma suma atitiks faktines išlaidas, kurios bus apskaičiuojamos prieš teikiant pretenziją dėl įsipareigojimų nevykdymo. Pažymėtina, kad vadovaujantis Civiliniu kodeksu³, jei realizavus hipoteką įkeistą daiktą gaunama mažesnė suma, negu priklauso hipotekos kreditoriui, jis turės teisę reikalauti išieškoti iš kito skolininko turto bendra įstatymų nustatyta tvarka.

Atkreipiame dėmesį, kad 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyvos 1999/31/EB „Dėl atliekų sąvartynų“ 8 straipsnio a dalies iv punkte yra nurodyta, kad prieš pradėdamas atliekų šalinimo veiklą ir laikydamasis valstybių narių patvirtintų pakeitimų, pareiškėjas pateikia arba pateiks pakankamą finansinę ar kurią nors kitą lygiavertę garantiją, kad užtikrintų, jog bus įvykdyti pagal šios direktyvos nuostatas išduoto leidimo įpareigojimai ir kad bus laikomasi nustatytos uždarymo tvarkos. Iš esmės tai reiškia, kad ši direktyva nustato valstybių narių teisę savo nuožiūra numatyti alternatyvas, kurios būtų pakankamos siekiamiems tikslams ir numatytiems įpareigojimams įgyvendinti aplinkos apsaugos srityje.

Pažymėtina, kad alternatyvos įtvirtinimas neturėtų įtakos tikslų, keliamų aplinkos apsaugos srityje, pasiekimui, o našta verslui, įskaitant administracinę ir finansinę, iš esmės sumažėtų. Planuojama, kad,

² Civilinio kodekso 4.170 straipsnis.

³ Ten pat, 4.193 straipsnio 1 dalis.

jei nutraukianti veiklą įmonė neįvykdo veiklos nutraukimo priemonių, Aplinkos ministerijos įgaliota institucija (naudos gavėja) organizuos šių veiklų įgyvendinimą valstybės lėšomis (Atliekų tvarkymo programa) ir vėliau, antstoliui realizavus maksimalią hipoteką įkeistą turtą, gautomis pajamomis kompensuotų panaudotas valstybės lėšas, kurios buvo skirtos veiklos nutraukimo priemonėms įgyvendinti ir Aplinkos ministerijos įgalios institucijos nuostoliams, patirtiems dėl maksimalią hipoteką užtikrinto įsipareigojimo nevykdymo.

4) Nustačius, kad laidavimo draudimo sutarties ar banko garantijos ar maksimaliosios hipotekos (toliau – užtikrinimas) dydžiui apskaičiuoti visoms atliekų naudojimo ar šalinimo veiklą vykdančioms įmonėms bus taikomas Aplinkos ministro nustatyta užtikrinimo sumos apskaičiavimo tvarka, naudojant aplinkos ministro patvirtintą užtikrinimo dydį vienai tonai pavojingųjų ir nepavojingųjų atliekų, įmonei palikti prievolę atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo plane pateikti veiklos nutraukimo priemonių įgyvendinimo išlaidų sąmatą yra netikslinga. Siekiant sumažinti administracinę naštą verslui, ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 10 straipsnio pakeitimu siūloma atsisakyti prievolės atliekas naudojančioms ir šalinančioms įmonėms vadovaujantis ATĮ 11 straipsnio 2 dalimi rengti atskirą dokumentą – atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo planą. Siekiama nustatyti, kad atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo planas, kuriame nustatomos atliekų sutvarkymo, atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginių uždarymo ir sutvarkymo, jų priežiūros po uždarymo, užteršto grunto ir dirvožemio išvalymo ir kitos veiklos nutraukimo priemonės, užtikrinančias aplinkos apsaugą ir visuomenės sveikatos saugą, būtų pateikiamas atliekų naudojimo ar šalinimo techniniame reglamente. ATĮ 11 straipsnio 2 dalies nuostatas dėl prievolės parengti atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo planą siūloma perkelti į ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnį, kuriuo keičiamas ATĮ 10 straipsnis.

Pažymėtina, kad Aplinkos ministerijos Centralizuoto vidaus audito skyrius atliko taršos leidimų išdavimo proceso auditą ir 2019 m. gegužės 9 d. pateikė rekomendacijas taršos leidimų išdavimo proceso tobulinimui ir taršos leidimų sistemos optimizavimui, tarp jų siūlymas sumažinti administracinę naštą verslui ir valstybės institucijoms, optimizuojant dokumentų skaičių ir pateikiamos informacijos kiekį, pvz., atsisakant atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo plano kaip atskiro dokumento, informaciją perkeltiant į kitus dokumentus.

5) Siekiant pašalinti galiojančio teisinio reguliavimo trūkumus, numatoma sukurti teisinės prielaidas aplinkos ministrui nustatyti atliekas naudojančių ar šalinančių įmonių prievolių įvykdymo užtikrinimo tvarką, kurioje būtų nustatytas naudos gavėjas – Aplinkos ministerijos įgaliota institucija (planuojama šią teisę suteikti Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos), kuri turėtų teisę gauti prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą, padengiančią išlaidas, būtinas veiklos nutraukimo priemonėms įgyvendinti, organizuotų šių priemonių įgyvendinimą. Taip pat šioje tvarkoje būtų nustatytos naudos gavėjo teisės ir pareigos, užtikrinimo panaudojimo tvarka, reikalavimai prievolių įvykdymo užtikrinimo dokumentams, šių dokumentų pateikimo tvarka, galiojimo terminai, sumos išmokėjimo terminai ir pan. Planuojama, kad gavusi informaciją pradėtus įmonės bankroto procesus, Aplinkos ministerijos įgaliota institucija įpareigos įmonę per nustatytą terminą pradėti įgyvendinti veiklos nutraukimo priemones. Jei per nustatytą terminą įmonė neįvykdys prievolės, Aplinkos ministro įgaliota institucija pateiks pretenziją bankui ar draudimo bendrovei ar kreipsis į notarą dėl vykdomojo rašto pagal maksimalią hipoteką.

Pažymėtina, kad 2018 m. gruodžio 8 d. Valstybės kontrolės valstybinio audito ataskaitos „Pavojingųjų atliekų tvarkymas“ Nr. VA-2018-P-7-1-11 rekomendacijų įgyvendinimo plane numatyta priemonė Nr. 2.1.1 „Patikslinti Atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo plano rengimo, derinimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 469 „Dėl Atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo plano rengimo, derinimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ribojant terminą, kuriam gali būti išduoti garantai, patikslinant tvarką, reikalavimus ir atsakingų institucijų atsakomybes, kad būtų užtikrintas veiklos nutraukimo plane planuojamų priemonių įgyvendinimo sąmatų atitikimas rinkos kainoms, operatyvi ir veiksminga veiklos nutraukimo planų, juose numatytų priemonių įgyvendinimo sąmatų ir garantų galiojimo terminų kontrolė“.

Įvertinus tai, kad siekiant sumažinti administracinę naštą, ATĮ pakeitimo įstatymo projektu atsisakoma įmonėms nustatytos prievolės rengti atskirus atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos

nutraukimo planus, informacija apie veiklos nutraukimo priemonės bus pateikiama atliekų naudojimo ar šalinimo techniniame reglamente, Valstybės kontrolės rekomendacija bus įgyvendinta parengus ir patvirtinus atliekas naudojančių ar šalinančių įmonių prievolių įvykdymo užtikrinimo tvarką.

6) ATĮ pakeitimo įstatymo projektu nustatomas pereinamasis laikotarpis poįstatyminiam teisės aktui – atliekas naudojančių ar šalinančių įmonių prievolių įvykdymo užtikrinimo ir užtikrinimo sumos apskaičiavimo tvarkų parengimui, užtikrinimo dydžio vienai tonai numatomų naudoti ar šalinti pavojingųjų ar nepavojingųjų atliekų nustatymui ir verslo pasirengimui teisinio reguliavimo pokyčiams. Numatoma, kad įstatymas įsigalios 2021 m. gegužės 1 d. Užtikrinimas, pateiktas Aplinkos ministerijos įgaliotai institucijai iki įstatymo įsigaliojimo datos, galios iki užtikrinime nurodyto termino pabaigos. Tačiau, jei užtikrinimas galioja ilgiau kaip dvejus metus nuo įstatymo įsigaliojimo datos, užtikrinimo sumos dydis nuo 2023 m. gegužės 1 d. turi būti ne mažesnis nei paskaičiuotas vadovaujantis užtikrinimo sumos apskaičiavimo tvarka.

Užtikrinant efektyvią teisės aktų pažeidimų prevenciją, siūloma pakeisti ANK 247 straipsnio 32 dalį ir papildyti Aplinkos apsaugos įstatymą 85¹ straipsniu, nustatant ekonomines sankcijas juridiniams asmenims ir juridinių asmenų paskirtiems atsakingiems asmenims už teisės aktų pažeidimus, susijusius su atsakomybės nustatymu už atliekas naudojančių ar šalinančių įmonių prievolių įvykdymo užtikrinimo reikalavimų pažeidimus, susijusius su įmonių prievolių įvykdymo užtikrinimo nepateikimu.

AAĮ papildymo įstatymo projekto 1 straipsniu, kuriuo papildomas Aplinkos apsaugos įstatymas 85¹ straipsniu, numatoma nustatyti ekonomines sankcijas juridiniams asmenims už ATĮ nustatytų atliekas naudojančių ar šalinančių įmonių prievolių įvykdymo užtikrinimo reikalavimų pažeidimą. Numatytas baudų dydis atitinkamai pagal padaryto teisės pažeidimo pobūdį, juridinio asmens atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes – nuo 4000 iki 6000 eurų. Pažeidimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą nuo 6000 iki 10000 eurų.

ANK pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsniu, kuriuo pakeičiamas ANK 247 straipsnio 32 punktas, numatoma nustatyti ekonomines sankcijas juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims už ATĮ nustatytų atliekas naudojančių ar šalinančių įmonių prievolių įvykdymo užtikrinimo reikalavimų pažeidimą. Numatytas baudų dydis atitinkamai pagal padaryto administracinio nusižengimo pobūdį, pažeidėjo kaltės formą ir rūšį, asmenybę, atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes – nuo 600 iki 1500 eurų.

Baudų dydžiai pasirinkti įvertinus taikomus baudų dydžius už pažeidimus, susijusius su aplinkos apsauga ir taikomus baudų dydžius dėl kelionių organizavimo paslaugų teikimo reikalavimų pažeidimų (ANK 128 straipsnis). Turizmo įstatymo 12 straipsnyje yra nustatyta prievolė kelionių organizatoriui pateikti draudimo įmonės pasirašytą prievolių įvykdymo laidavimo draudimo sutartį ir (arba) finansų įstaigos suteiktą finansinę garantiją, kurie užtikrintų turistų nuostolių kompensavimą.

Pažymėtina, kad laidavimo draudimo ar banko garantijos įmoka, kurią moka įmonė draudimo bendrovei ar bankui, kiekvienu konkrečiu atveju yra individuali ir nustatoma pagal galimą riziką (priklauso nuo įmonės finansinės būklės). Vidutiniškai įmokos tarifas siekia apie 3 procentus nuo finansinio užtikrinimo sumos, todėl, pavyzdžiui, jei reikalinga pateikti finansinį užtikrinimą 100 tūkst. eurų sumai, įmonė įmoka draudimo bendrovei ar bankui sieks apie 3 tūkst. eurų. Įvertinus šias aplinkybes, įmonei ekonomiškai naudingiau bus įsigyti finansinį užtikrinimą, nei mokėti baudas už pažeidimus.

Teikiamu ATĮ pakeitimo įstatymo projektu siūloma atsisakyti prievolės atliekas naudojančioms ir šalinančioms įmonėms rengti atskirą dokumentą – atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo planą ir informaciją apie veiklos nutraukimo ir atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginių priežiūros po uždarymo priemonės numatoma teikti atliekų naudojimo ar šalinimo techniniame reglamente. Todėl ANK nuostatos dėl baudas už atliekų tvarkymo veiklos nutraukimo plane numatytų priemonių įgyvendinimo reikalavimų pažeidimą tampa nebeaktualios. ANK pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsniu, kuriuo pakeičiamas ANK 247 straipsnio 32 punktas, to atsisakoma. Įvertinus į tai, kad ATĮ nustatytų atliekas naudojančių ar šalinančių įmonių prievolių įvykdymo užtikrinimo reikalavimų pažeidimas sukelia didesnę riziką aplinkai, nei pažeidimas reikalavimo įmonėms rengti atskirą dokumentą – atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo planą, ANK 247 straipsnio 32 punkte numatytas baudų dydis padidintas.

Siūloma nustatyti, kad ANK pakeitimo ir AAĮ papildymo įstatymai įsigalioja 2021 m. gegužės 1 d.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimtų įstatymų projektų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus ATĮ pakeitimo įstatymo projektą, tikėtinas teigiamas poveikis atliekų tvarkymo sektoriui, nes sukūrus efektyvią atliekas naudojančių ar šalinančių įmonių prievolių įvykdymo užtikrinimo sistemą, būtų užtikrintas tinkamas ir savalaikis atliekų sutvarkymas ir jo finansavimas įmonės veiklos nutraukimo atveju, sumažėtų administracinė ir finansinė našta verslui, būtų pašalinti galiojančio teisinio reguliavimo trūkumai įgaliojant aplinkos ministrą nustatyti atliekas naudojančios ar šalinančios įmonės prievolių įvykdymo užtikrinimo tvarką, kurioje būtų nustatyti naudos gavėjas, reikalavimai užtikrinimui, jo pateikimo ir lėšų panaudojimo tvarka, užtikrinimo galiojimo terminai ir pan.

Priėmus AAĮ papildymo įstatymo, ANK pakeitimo įstatymo ir AAĮ papildymo įstatymo projektus neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimti įstatymų projektai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai.

ATĮ pakeitimo įstatymo projektu nustatoma paprastesnė ir aiškesnė atliekas naudojančių ar šalinančių įmonių prievolių įvykdymo užtikrinimo sistema. Todėl, manytina, kad tokiu būdu mažinama korupcijos pasireiškimo rizika. Priėmus ANK pakeitimo įstatymo ir AAĮ papildymo įstatymo projektus bus užtikrinta efektyvi pažeidimų, už kuriuos nustatomos ekonominės sankcijos, prevencija.

Įstatymų projektai neigiamos įtakos korupcijai ir kriminogeninei situacijai neturės.

7. Kaip įstatymų projektų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

ATĮ pakeitimo įstatymo projektas verslo sąlygoms ir jo plėtrai neigiamos įtakos neturės. Tikėtinas teigiamas poveikis, nes bus aiškesnė ir turinti mažesnę administracinę naštą prievolių įvykdymo užtikrinimo sumos apskaičiavimo tvarka, nustatytas papildomas prievolių įvykdymo užtikrinimo būdas – maksimalioji hipoteka, atsisakyta prievolės atliekas naudojančioms ir šalinančioms įmonėms rengti atskirą dokumentą – atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo planą. Siekiant suvienodinti konkurencijos sąlygas, siūloma nustatyti prievolę pateikti prievolių įvykdymo užtikrinimo dokumentą visoms atliekų naudojimo ar šalinimo veiklą vykdančioms įmonėms, o ne tik pradedant atliekų naudojimo ir šalinimo veiklą, kaip šiuo metu yra nustatyta galiojančiame teisiniame reguliavime.

ANK pakeitimo įstatymo ir AAĮ papildymo įstatymo projektai verslo sąlygoms ir jo plėtrai įtakos neturės, tačiau, tikėtina, kad atgrasančios ekonominės sankcijos gali padėti užtikrinti sąžiningą konkurenciją, kad nebūtų siekiama išvengti reikalavimų, nustatytų atliekas naudojančioms ar šalinančioms įmonėms.

8. Įstatymų projektų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

ATĮ pakeitimo įstatymo projektas teikiamas kartu su ANK pakeitimo įstatymo ir AAĮ papildymo įstatymo projektais.

9. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus

ATĮ pakeitimo įstatymo projektas atitinka 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyvos 1999/31/EB dėl atliekų sąvartynų 7 ir 8 straipsnių nuostatas (prie ATĮ pakeitimo įstatymo projekto pridedama Direktyvos 1999/31/EB ir Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto atitikties lentelė).

Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

11. Jeigu įstatymų projektams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų parengti

Priėmus siūlomą ATĮ pakeitimo įstatymą, aplinkos ministras iki 2021 m. vasario 1 d. patvirtins užtikrinimo dydį vienai tonai numatomų naudoti ar šalinti pavojingųjų ar nepavojingųjų atliekų ir užtikrinimo sumos apskaičiavimo tvarką.

Taip pat Aplinkos ministerija iki 2021 m. vasario 1 d. parengs atliekas naudojančių ar šalinančių įmonių prievolių įvykdymo užtikrinimo tvarką, kurioje būtų nustatyti naudos gavėjas, reikalavimai užtikrinimui, jo pateikimo tvarka, prievolių įvykdymo užtikrinimo dokumentų galiojimo terminai, sumos išmokėjimo terminai ir pan.

Bus pripažintas netekusiu galios Atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo plano rengimo, derinimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. 469 „Dėl Atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo plano rengimo, derinimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Bus papildytas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymas Nr. 217 „Dėl Atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ nustatant, kad atliekų naudojimo ar šalinimo veiklos nutraukimo planas, kuriame aprašomos atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginių uždarymo ir sutvarkymo, jų priežiūros po uždarymo ir kitos veiklos nutraukimo priemonės, užtikrinančias aplinkos apsaugą ir visuomenės sveikatos saugą, būtų pateikiamas atliekų naudojimo ar šalinimo techniniame reglamente.

Priėmus ANK pakeitimo įstatymo ir AAĮ papildymo įstatymo projektus parengti naujų teisės aktų, pakeisti galiojančių ar pripažinti juos netekusiais galios nereikės.

12. Kiek biudžeto lėšų pareikalaus ar leis sutaupyti įstatymų projektų įgyvendinimas

Priėmus įstatymų projektus, jo įgyvendinimas papildomų valstybės biudžeto asignavimų nepareikalaus.

Pastaruosius penkerius metus kasmet iš Aplinkos apsaugos rėmimo programos šių įmonių atliekų sutvarkymui vidutiniškai buvo skiriama apie 1–1,5 mln. eurų. Įtvirtinus privalomą reikalavimą visoms atliekų naudojimą ar šalinimą vykdančios įmonės turėti finansinį užtikrinimą įsipareigojimų vykdymui užtikrinti, nebus reikalingos biudžeto lėšos atliekų sutvarkymui tais atvejais, jei bankrutavusios įmonės nesutvarko savo atliekų.

13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Įstatymo projektams specialistų vertinimai ir išvados negauti.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną Eurovoc

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną Eurovoc: atliekos, atliekas naudojančių ar šalinančių įmonių prievolių įvykdymo užtikrinimas, ekonominės sankcijos, administracinė atsakomybė, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas.